

Draženov

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Domažlice

Nadmořská výška: 451 m n. m.

Počet obyvatel: 398

Adresa URL: www.drazenov.cz

Okres: Domažlice

GPS souřadnice: 49.455712N, 12.872699E

První pís. zmínka: 1325 (697 let)

PSČ: 344 01

Historie obce Draženov

Třebaže je obcí nepochybně starší - název pochází pravděpodobně od "lidí Draženových", tedy obyvatel snad původně Draženova dvorce - první písemná zmínka se nachází podobně jako u ostatních chodských vesnic v opisu privilegia krále Jana Lucemburského z r. 1325. Draženovití pak sdíleli obdobné osudy jako jejich bližší i vzdálenější krajané na celém Chodsku, včetně let tíživých, kdy byly oklešťovány jejich svobody a dávání do zástav vrchnosti šlechtické či městské. Jednou z nejranějších byla zástava Oldřichu z Miřkova v r. 1388. Závažnější a mnohem dramatičtější ovšem už byly spory chodských vesnic se Švamberky, vlivným rodem majícím državy v jižních a západních Čechách. Ti vstoupili do historie nejen Draženova o necelé století později za vlády jagellonské v r. 1482. V Čechách se v této době situace postupně dramatisovala a po bouřlivých událostech souvisejících s vydáním majestátu Rudolfa II. a tzv. pasovském dobrodružství na počátku r. 1611 přišly osudné měsíce a roky stavovského povstání (1618-20). Až do poloviny třicátých let sedmnáctého století tedy panovala na Chodsku právní nejistota, poté vesnice připadly Wolfu Lammingenovi z Albenreuthu. Další historie nejen Draženova probíhala tak, jak je známo z historických pramenů a do značné míry z krásné literatury, především ze známých Jirákových Psohlavců. Chodové jako i ostatně i jiní poddaní v mocnářství a nejen v uvedené době, spoléhali až příliš na císařskou spravedlnost jako nejvyšší pozemskou instanci. Realita byla ovšem značně drsnější, neboť hlavní vliv v tomto sporu měl samozřejmě Lammingen se svými šlechtickými přáteli. A tak na jedné straně byli odesláni chodští zástupci ode dvora do Prahy k místodržícím, údajně mající kompetenci jejich záležitosti vyřídit, na druhé straně ovšem byl vydán zároveň důvěrný, leč naléhavý příkaz k zatčení chodských předáků ihned po jejich příchodu do české metropole. Pod novou vrchností (po Lammingenově smrti r. 1696 získávají koutskotrhanovské panství hrabata ze Stadionu), přišla léta třicátá s novými marši a přípřežemi ve zvýšené míře. Tehdejší Karel císař VI. stál opět ve válce s Francií, tentokrát s králem Ludvíkem XV. o tzv. dědictví polské (1733-35). Po nástupu jeho mladičké dcery Marie Terezie v r. 1740 pak císařská silnice zažila i pochody nepřátel, ať už to byli Francouzi v zimě roku 1741-42 (ti dokonce v jihozápadních Čechách, tj. i v chodských vsích, v této době leželi na kvartýrech) či bavorské oddíly. Po vleklých napoleonských válkách byla postupně dodělávána spojnice mezi Domažlicemi a dále do Klatov vedoucí vesnicí k císařské cestě (započatá vlastně už v roce 1812). Po zrušení poddanství i zklidnění bouřlivých dějů roku osmačtyřicátého přišel sice útlum celého desetiletí po roce 1850, ale s politickým uvolněním na počátku následující dekády se nebývale rozvíjí společenský, kulturní a hospodářský život v celých Čechách, Chodsko nevyjímaje. Vliv blízkých Domažlic byl nepochybný po všech stránkách, vždyť spojení bylo již od roku 1827 po řádné silnici a navíc státní spoj do Bavorska

patřil stále k významným komunikacím v zemi. Důležitou roli hrála i škola, mající v obci a okolí již dlouholetou tradici, sahající až do dob panování Marie Terezie. V roce 1817 byla první školní budova postavena na katastru Hrubek na pomezí Ždánova (tehdy německého) a Draženova, s výukou německou a českou. Ovšem za několik let byla obec postižena velikým požárem, který 18. července 1877 zničil šestnáct statků a osmnáct chalup. Obnova zpusťšených stavení ale již znamenala významný krok ve změně zástavby, neboť nové domy byly již všechny cihlové a byly kryty pálenými taškami. Do velkého ohně totiž stávaly obytné i hospodářské objekty většinou dřevěné a kryté došky nebo šindelem jako prakticky všude na vesnici. Významné postavení v duchovním a náboženském životě Draženova a nejbližšího okolí zaujímá poutní místo Dobrá voda se zázračnou studánkou v lese na jih od vesnice. Malebné poutní místo dnes zalesněné bylo také inspiračním zdrojem četným osobnostem regionálního kulturního života, především vděčným výtvarným motivem řady malířů a grafiků - Jana Partoubka, Františka Michla, Karla Kuneše a dalších, mj. Václava Malého, autora velkých pláten jak s poutí u Dobré Vody, tak poutí vavřínecké. Jedním z nejbližších společenských sdružení - jako ostatně je tomu dodnes takřka všude na českém a moravském venkově - patřily a patří sbory dobrovolných hasičů. V Draženově byl hasičský sbor založen 4. září roku 1895, ustavující schůze byla za necelé dva měsíce 3. listopadu. Na svou dobu byla technická úroveň výzbroje a výstroje draženovských hasičů velmi kvalitní. Pro veřejnost také připravil zánovní hasičský sbor již 26. 1. 1896 v hostinci Josefa Příbka první hasičský bál, takzvaný věneček, a k jeho kulturně-osvětové činnosti pokračovalo hasičstvo i v letech následujících, když sehrálo roku 1909 divadelní ochotnické představení. Ovšem hlavní poslání sboru bylo naplňováno při likvidaci požáru, který zachvátil obec v červnu roku 1904 a zničil tři obytná stavení i s hospodářskými budovami. Skutečně tíživý dopad však přineslo vypuknutí první světové války v roce 1914, prvního většího konfliktu (nepočítají-li se pacifikační kampaně v Bosně v letech 1878 a 1908), který zasáhl nejen rakousko-uherskou monarchii. Poslední válku vedlo totiž ještě nerozdělené Rakousko v roce 1866. Do vsi přicházeli uprchlíci z východní části monarchie, rodiny byly postihovány odvody svých blízkých a nejbolestněji pak zasahovány zprávami o jejich úmrtí na bojištích i v lazaretech. Po porážkách na frontách a stupňujících se nepokojích v zázemí se centrální mocnosti zhroutily na podzim roku 1918 a 28. října byla vyhlášena samostatná Československá republika. Pět let po válce byl na draženovské návsi odhalen pomník obětem první světové války, kde byli uvedeni všichni padlí, zemřelí a nezvěstní rodáci. Po zadání návrhu pomníku akademickým sochařem V. Bretschneiderem tvůrci monumentu akad. Sochaři Blažovi byla emotivně působivá pískovcová skulptura mladé chodské matky s osiřelým synkem slavnostně odhalena za přítomnosti tehdejších předních reprezentantů společenského a kulturního života regionu, jako byl Jindřich Šimon Baar. V roce 1925 také byla na konci roku dána obyvatelům Draženova k dispozici budova nové školy. Na sklonku třicátých let končilo první desetiletí republiky za poměrné politické stability. Mezinárodní situace se od nástupu nacistů k moci dramaticky vyhrcovala po celá třicátá léta. Československo vůbec a pohraničí zvláště byly bezprostředně ohroženy Hitlerovými agresivními a postupně stále méně skrývanými plány a Draženov jako mnoho dalších českých vesnic a městeček na národnostním pomezí česko-německém byl nebezpečí nacistického vpádu vystaven velmi citelně. Ostatně celé Chodsko bylo od doby obrození vnímáno jako nejzápadnější slovanská výspa a jako v Čechách zcela ojedinelá živá národopisná oblast, mající své pevné místo v historickém vědomí. O to více to platilo ve motivně vypjatém čase druhé poloviny zmíněného desetiletí. Již květnová mobilizace 22. 5. byla v obci počítována s plnou odpovědností a podivuhodným klidem a odvahou - jako příklad je

třeba uvést slova draženovského rodáka Štěpána Sladkého, který se loučil jako pravý potomek Kryštofa Hrubého a Jana Sladkého Koziny s manželkou a dětmi slovy: "Neplakat! Jdu za svou povinností! Když padnu pomodlete se za mne!" Záhy přišly armádní jednotky a zaujaly obranná postavení v příhodném terénu v okolí Draženova, např. na cestě do Závor, dále na obecních drahách, v Hoře a Háji. V Háji vojáci střežili přechod přes Čerchovku, na hlavní silnici na Klenčí byly vybudovány terénní zátarasy. Za několik dnů po mobilizaci vyvrcholily výše zmíněné manifestační dny "Hold Chodska československé armádě a státu". 19. června se na staré chodské rychtě v Draženově Ale za několik týdnů přišlo pro republiku vyvrcholení dramatického období, které mělo zejména na kraj pod Čerchovem osudný dopad. Nadiktované hranice byly vytyčeny mezi Ždánovem a Hrubkem a nová linie státního rozdělení tehdy byla posunuta po obvodu katastru obce Draženova ke státní silnici na Horšovský Týn. Smutného čtyřiaadvacátého listopadu se rozeznily zvony na násilně rozděleném Chodsku a téhož dne na rozcestí do Klenčí a Postřekova byly postaveny závory. Dobrá Voda už byla v německém záboru, obraz Chodské madony byl převezen na obecní úřad do Draženova. Přesto bylo záhy jednáno o revizi hranic v prostoru tohoto poutního místa a hranice byla později posunuta. Období druhé republiky skončilo nacistickou okupací 15. března 1939. Předzvěst války znamenaly četné kolony německých vojenských vozidel projíždějících toho léta Draženovem. Po vypuknutí války přišel přidělový systém a následovaly těžké doby hitlerovského útlaku se všemi důsledky, známými ostatně v celém tzv. protektorátě. Druhá světová válka pro Draženov skončila 5. května 1945, kdy půl hodiny po poledni vpochodovali do obce američtí pěšáci, nadšeně vítání draženovskými obyvateli. Po válce osídlili draženovité sousední bývalé německé obce, především Ždánov, Hrubek, dále Pařezov, Březí, Meclov a Otov. Následné politické a společenské změny v Československu znamenaly v zemědělském Draženově založení JZD v roce 1949, později sloučeného se Ždánovem (v roce 1960) i s Luženicemi a Újezdem (1975) v jeden hospodářský komplex. V komunálním místním dění bylo navázáno na elektrifikaci obce z počátku roku 1939 po patnácti letech v roce 1954 postupným rozšířením inženýrských sítí - zprvu kanalizací, vodovodem v roce 1980-1983 a ještě před tím pokrytím komunikací asfaltovým kobercem v roce 1965. V souvislosti s vybudováním obchvatu po silnici I/26 v roce 1994 byla postavena čerpací stanice KMG spol. s r.o. a spedice (dokončena 1997). Plynofikace obce byla zahájena v roce 1998. Vedle toho se v posledních desetiletích značně změnila tvářnost obce výstavbou bytových jednotek, požární zbrojnice i kulturních zařízení, nicméně přesto zůstávají draženovité nadále sebevědomě zakotvení v bohaté historické tradici své obce.

